

pigid, tubbinad, ja wibbopüssid sõariis-eaks; arvast nähti püssi; kus tedda nähti, seál ta olli lükuta, ja lasti tedda pöllewa kõbja ehk taelaga lahti, kui hargi peále tedda ollid pán nud ja sõhtinud. Suri-tükka ollid jo prukimas, agga ei õskand egga mõistnud nendega suurt tehha; egga olnud neil ei wallatud suretükki kulisiid egga pombiisid, waid tikkusiid neid kiuwist; ehk täitsid ka kõhhe parrajaid munnakirwa tükide sisse, ja lasksiid nendega. Weel praego on Põltsamaa mõisas, mis enne-muiste kindel lin olli, üks nisuggune suretükki kuul nähha, mis kiuwist ümmarguseks tikkutud, ja miska Wenne wäggi, kui Põltsamaa kindlust olli wötmäs, surestükkist, temma peále olli lasknud.

Laewu sel förral Wenne-maal weel ömmast käest polnud; egga olnud siis ka ei merrewágge egga sõalaewu. Kõik asjad ollid laiali; rahwas olli torre; wällitsus karre ja walli; ðigus waene, ja pimmedust kõigis paigus, ni hästi mürstide koddades, kui tallopoegade urtsikutes. Mis wannast wiiks wöetud, arvati sulamata heaks, egga töhtinud kegi sénnest lahfu-

da, kui wiis ehk kuigi rummas olleks olnud. Nenda olli sel förral jo wannast ajast Wenne-ma ja temma rahva luggu; mis ei wöinud egga piddand nenda jama, waid kõik ueks ja parremaks sama.

Jo, kui ühhes maja ellamises kõik asjad teisiti seata, ja neid hopis ue wiisi ja töise förra peále pánna, jo siis innimesel teggemist, arvamist, murretsemist ja tüllit-semist kül saab ollema; mis sedda siis seál ei pea ollema, kui üht suurt walda ja õe-sata riki, kõkipiddi, kõigis, ni hästi wäh-hemis kui suremis asjus, töise jone peále ajada, ja kõik ueste rajada; mis kõlbama-ta árrakáutada, ja parremat temma asse-mele murretseda: issiárranis siis, kui in-nimeste rummalus ja pimmedus wanna kõlbamata wiisi on armastamas, ja tedda sellepärrast kõiwaste finnipiddamas, et se wannast nenda on olnud, ning kõik uut wiisi ja seadust teadmatast melest põlgab; sedda alwaks laidab, temmale wasto toe-tab, ja temma pàrrast nurriseb.

On siis issiennesest mõista, et üks wäl-litseja, kes sesugguse sure asja peále hak-kab, et üht märatamat riki, temma seadu-